

LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

Y-tunnus 0277001-7

LÄHITAPIOLA

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2020	1
LähiTapiola Lappi vuonna 2020	1
Tilikauden merkittävät tapahtumat.....	2
Asiakkaat ja asiakasedut	3
Vastuullisuus	3
Toimintaympäristö	3
Vakavaraisuus ja riskienhallinta.....	4
Hallinto, henkilöstö ja palkitseminen	5
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	6
Tulevaisuuden näkymät	6
Ehdotus voiton käyttämisestä	7
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2020.....	8
Tuloslaskelma, LähiTapiola Lappi	8
Tase, LähiTapiola Lappi	9
Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Lappi.....	11
Tunnusluvut, LähiTapiola Lappi	12
Liitetiedot, LähiTapiola Lappi.....	12
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	28
Riskienhallinnan liitetiedot	32
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	37
Tilinpäätösmerkintä	38

Hallituksen toimintakertomus 2020

LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Lappi) kotipaikka on Rovaniemi ja y-tunnus 0277001-7. LähiTapiola Lapin toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Lappi vuonna 2020

- Elämänturvastrategiamme merkitsee asiakkaillemme kokonaisvaltaista ja ennakoivaa palvelua turvallisuuden, talouden ja terveyden alueilla.
- LähiTapiola Lapissa huomioimme koronapandemiasta (covid-19) alueemme asiakkaille aiheutuneita haittoja muun muassa vuokranmaksuhojennuksin ja lahjoituksella koronatyöhön.
- Koronapandemiasta huolimatta LähiTapiola Lapin vakavaraisuus säilyi hyvänä. Toiminnan tehokkuus parani, mutta kannattavuutta heikensivät useat vakavat liikennevahingot.
- LähiTapiola Lapin ensivakuutuksen maksutulo oli 35,5 miljoonaa euroa (v. 2019 34,6 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto oli 2,6 miljoonaa euroa (3,2 milj. €), vakuutustekninen kate -3,5 miljoonaa euroa (-3,7 milj. €) ja tilikauden tappio 0,4 miljoonaa euroa (+0,0 milj. €).
- LähiTapiola-ryhmä on vahinkovakuuttamisessa markkinajohtaja muun muassa liikennevakuuttamisessa ja maatilavakuuttamisessa. Työtapa-turvavakuuttamisessa olemme kasvattaneet markkinaosuuttamme useana vuonna.
- Laajentuva yhteistyö Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj:n (Seligson & Co) kanssa tukee talouden liiketoiminnan kasvustrategiaamme.
- Vuoden 2020 vastuullisuusteemamme olivat ennakoiva elämänturva, henkilöstökokemus ja työyhteisö, data ja tietoturvallisuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä vastuulliset toimintatavat.

LähiTapiola Lappi

Tulostiivistelmä	2020	2020 vert.kelp.	2019	2019 vert.kelp.
Vahinkovakuutus *)				
Vakuutusmaksutulo, milj. eur.	35,5		34,6	
Liiketulos, milj. eur.	-2,8	-1,3	-0,1	0,6
Tilikauden tulos, milj. eur.	-0,4	-0,4	0,0	0,5
Kokonaistulos, milj. eur.	-3,3	-1,8	2,6	3,3

*) ensivakuutus

LähiTapiola Lappi

Avainluvut	2020	2020 vert.kelp.	2019	2019 vert.kelp.
Riskisuhde, %*)	82,7	78,1	75,2	72,4
Toimintakulusuhde, %*)	33,9		35,3	36,1
Yhdistetty kulusuhde, %*)	116,5	112,0	110,5	108,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, %	1,8		5,2	
Taseen loppusumma, milj. eur.	120,3		117,9	
Vakavaraisuussuhde, %	198,9		197,2	

*) ilman perustekorkokulua

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II).

Tilikauden merkittävät tapahtumat

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen globaalien koronapandemian johdosta. Riskipitoisten omaisuusluokien arvot laskivat keväällä voimakkaasti pandemian aiheuttaman markkinashokin seurauksena, mutta kääntyivät vahvaan nousuun keskuspankkien ja hallitusten voimallisten elvytystoimenpiteiden ansiosta. Taloudellinen aktiivisuus Suomessa väheni keväällä merkittävästi aiheuttaen vakuutusliiketoiminnassa vahinkomäärien hetkellistä laskua erityisesti henkilö- ja ajoneuvovakuuttamisessa. LähiTapiolaLapin tulosta rasittivat vuonna 2020 suuret liikennevahinkoihin liittyvät varaukset, jotka tekivät vuodesta tappiollisen. Yhtiön vakavaraisuus säilyi hyvällä tasolla.

Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden takaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2019 lopun lukuja. Vertailukauden luvut ovat suluissa.

Vakuutusmaksutuottoihin ja korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia erii liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja -laskentatavan muutoksiin. Vuodesta 2020 ja 2019 on olennaisten muutosten osalta kerrottu myös vertailukelpoiset luvut. Muutoksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatisperiaatteissa.

LähiTapiola Lapin vahinkovakuutustoiminnan **vakuutustekninen kate** oli -3,5 miljoonaa euroa (-3,7 milj. €). Vahinkovakuutustoiminnan **ensivakuutuksen maksutulo** oli 35,5 miljoonaa euroa (34,6 milj. €) ja vertailukelpoisesti kasvua edelliseen vuoteen kertyi 2,6 prosenttia. Kasvu jatkui erityisen vahvana henkilö- ja ajoneuvovakuuttamisessa.

Maksutulon kasvun lisäksi LähiTapiola-ryhmän markkinaosuus liikennevakuuttamisessa kasvoi toista vuotta peräkkäin ja olemme 32,4 prosentin markkinaosuudella markkinajohtaja vakuutus sopimusten määrällä mitattuna. Markkinaosuutemme kasvoi myös Lapissa. Yritysten lakisääteisten vakuutusten siirtoliikkeissä onnistuimme hyvin, mikä vaikutti positiivisesti maksutulon kehitykseen. LähiTapiola-ryhmä on maatilavakuuttamisen markkinajohtaja 66 prosentin (67 %) markkinaosuudella.

Koronapandemiasta johtunut poikkeuksellisen vähäinen taloudellinen aktiivisuus ja suuressa osassa Suomea vallinnut leuto ja vähäluminen kevättälvi vähensivät vuoden 2020 vahinkojen määrää.

LähiTapiola Lappi **maksoi asiakkailleen korvauksia** 22,8 miljoonaa euroa (23,6 milj. €). Vuonna 2020 sattui 2 kappaletta (6 kpl) yli 300 tuhannen euron omaisuuden ja toiminnan vahinkoa. Bruttokorvausmeno näistä vahingoista oli 0,7 miljoonaa euroa (2,3 milj. €) eli selvästi edellisvuotta pienempi. Sen sijaan kymmenen vakavan liikennevahingon johdosta tehdyt varaukset kasvattivat korvauskuluja 7,5 miljoonalla eurolla. Liikennevakuutuksen korvauskulut nousivat 14,6 miljoonaan euroon (7,2 milj. €). Korvaustoiminnan tehokkuus jatkoi parantumistaan automaation ja ohjelmistorobotiikan kehittymisen myötä.

Vahinkovakuuttamisen kulut laskivat edellisvuodesta. Toimintakulut olivat 11,0 miljoonaa euroa (11,3 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen toimintakulusuhde oli 33,9 prosenttia (35,3 %). Toimintakulusuhde laski edelliseen vuoteen verrattuna eli toimintamme tehostui vuoden 2020 aikana. Vahinkovakuutustoiminnan riskisuhde ilman perustekorkokulua oli 82,7 prosenttia (75,2 %) ja vuoden 2020 vertailukelpoinen riskisuhde 78,1 prosenttia (72,4 %). Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 116,5 prosenttia (110,5 %) ja vertailukelpoisilla luvuilla 112,0 prosenttia (108,5 %).

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme. Sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme.

LähiTapiola Lappi

Sijoitustoiminta	2020	2019
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	1,8	5,2
Korkosijoitukset	1,9	5,9
Osakesijoitukset	3,1	9,5
Kiinteistösijoitukset	-1,9	-5,5
Muut sijoitukset	0,0	-3,4
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	39,0	31,6
Osakesijoitukset	44,5	51,5
Kiinteistösijoitukset	16,5	16,9
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	117,1	115,5

Pitkäjänteisellä sijoituspolitiikallamme onnistuimme koronapandemia huomioiden vuoden 2020 sijoitustoiminnassa lopulta vähintäänkin tyydyttävästi. **Sijoitustoiminnan nettotuotto** oli 1,8 % eli 2,6 miljoonaa euroa (5,2 % ja 3,2 milj. €). LähiTa-

piola Lapin sijoitustoiminnan viiden vuoden keskimääräinen vuotuinen tuotto oli 3,4 prosenttia ja sijoitusomaisuuden määrä vuoden 2020 lopussa 117,1 miljoonaa euroa.

Asiakkaat ja asiakasedut

Vuoden aikana panostimme erityisesti nykyasiakkaiden aktiiviseen auttamiseen ja asiakaspalvelumallien kehittämiseen.

LähiTapiola Lapissa toiminnan ylijäämä käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi maksun alennuksina, asiakashyvityksinä ja palvelujen kehittämisenä. Osa tuloksesta käytetään kartuttamaan yhtiön vakavaraisuutta, jolloin varmistetaan asiakkaiden edut tulevaisuudessakin.

Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 22,8 miljoonaa euroa (23,6 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämisetuina 3,0 miljoonaa euroa (2,8 milj. €) ja S-ryhmän bonuksina 1,2 miljoonaa euroa (1,1 milj. €).

Olemme elämänturvayhtiönä kehittäneet palveluitamme Elämänturvasovelluksen avulla helppoikäyttöisemmiksi. LähiTapiolan TerveysHelppi –yhteistyöpalvelumallissa asiakkaamme saavat chatin ja puhelimen kautta terveysneuvontaa ja –hoitoa. Myös henkivakuutusasiakkaidemme asiointia helpottavat jatkuvasti uudistuvat digitalisoidut palvelumme.

Panostamme vahinkoja ennaltaehkäisevään työhön yhteistyökumppaniemme kanssa. Yhteistyöhankkeista ja -kumppaneista on kerrottu laajemmin vastuullisuuden yhteydessä.

Vastuullisuus

LähiTapiola turvaa omistaja-asiakkaidensa elämää ja toimintaa ennakoiden. Vastuullisuutemme perustuu keskinäisyyteen. Tämä konkretisoituu sekä valtakunnallisina että paikallisina tekoina. Tavoitteenamme on asiakkaidemme ja yhteiskunnan turvallisuuden sekä hyvinvoinnin lisääminen.

Ryhmän vastuullisuuden tiekartassa määritellyt vastuullisuuden teemat ohjaavat myös LähiTapiola Lapin vastuullisuustyötä. Vastuullisuuden teemamme ovat ennakoiva elämänturva, henkilöstökokemus ja työyhteisö, data ja tietoturvallisuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä vastuulliset toimintatavat. Vuonna 2020 käynnistimme tiekartan toimeenpanon yhtiön vastuullisuustyöpajassa.

Syksyllä allekirjoitimme ryhmänä YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteet: olemme sitoutuneet

vastuullisuuden ja kestävän kehityksen edistämiseen kaikessa vakuutustoiminnassa. Sijoitustoiminnassa huomioimme vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

LähiTapiola Lappi lahjoitti vuonna 2020 30.000 euroa koronanvastaiseen työhön. Tuki ohjattiin Suomen Punaiselle Ristille koko maan kattavaan, mittavaan korona-avustusoperaatioon.

LähiTapiola Lappi ja Lapin ammattikorkeakoulu tekivät kumppanuussopimuksen kehittämistavoitteita tukevasta yhteistyöstä. Kumppanuussopimuksen myötä kehitetään myyntiä, markkinointia ja asiakaspalveluun liittyvää liiketoimintaa, palvelua ja digiosaamista.

Vuonna 2020 olimme eri tavoin tukemassa liikenteessä ja vesillä liikkumisen turvallisuutta. Koulutimme myös ensiaputaitoja noin 500 lappilaiselle koululaiselle.

Toimintaympäristö

Vahinkovakuutustoiminta

Suomea ja koko maailmaa kohtasi vuonna 2020 ennalta-arvaamaton globaali pandemia. Suomen talous selviytyi kokonaisuutena koronapandemiavuodesta ennakoitua paremmin, mutta alueelliset ja toimialakohtaiset erot ovat huomattavia.

Kansantalouden ennakoitua parempi vire näkyi myös talousalueemme vahinkovakuutuksen maksutulon kasvuna. Pandemian vaikutus oli kaksisuuntainen. Alkuvuodesta korvattiin jonkin verran enemmän pandemiaan liittyviä vahinkoja ja edellytykset maksutulon kasvulle heikkenivät. Toisaalta vuoden toisella neljänneksellä voimakkaasti vähentyneen toimeliaisuuden vaikutukset näkyivät tuolloin korvaushakemusten pudotuksena. Loppuvuodesta vahinkomäärät normalisoituivat, mutta kokonaisuutena vahinkojen määrä jäi vuonna 2020 normaalia vähäisemmäksi. Eniten pandemia vaikutti yritysasiakkaiden toimintaan, Lapissa erityisesti matkailualan toimijoihin. Maksuhäiriöitä ja konkurssseja ei Lapissaakaan tullut vielä vuonna 2020 niin paljon kuin alkuvuonna pelättiin.

Koronapandemia toi muutoksia myös asiakaskäyttäytymiseen. Asiakkaat kohdattiin aikaisempaa useammin verkossa, mutta loppuvuoden aikana kasvokkain tapahtuvaa asiointia pystyttiin avaamaan turvamääräykset huomioiden. Monipaikkaiseen työhön sopeuduttiin hyvin ja nopeasti.

Sijoitustoiminta

Vuosi 2020 käynnistyi toiveikkaissa tunnelmissa. Kasvu oli vauhdittumassa, pörssit nousussa ja tunnelmat olivat yleisesti korkealla. Helmikuussa iski kuitenkin globaali koronapandemia, jonka seurauksena taloudet ajautuivat nopeasti taantumaan ja rahoitusmarkkinat kaaokseen. Ilman keskuspankkien voimakasta ja määrätietoista väliintuloa tilanne olisi voinut muodostua todella pahaksi.

Keskuspankit onnistuivat vakauttamaan rahoitusmarkkinat mittavilla likviditeettioperaatioillaan. Rahoitusjärjestelmän vakaudesta huolehtiminen on keskuspankkien tärkeimpiä tehtäviä ja siinä keskuspankkiirit onnistuivat tällä kertaa erinomaisesti. Edellisten kriisien opit on viety onnistuneesti käytäntöön.

Rahapolitiikan kevennysten myötä myös hallitukset lanseerasivat erilaisia tuki- ja elvytyspaketteja, joilla pyrittiin torjumaan konkurssia ja massatyöttömyyttä. Yhdessä nämä mittavat talouspolitiikan tukitoimet palauttivat luottamuksen, jonka seurauksena rahoitusmarkkinoilla hinnat kääntyivät huhtikuussa voimakkaaseen nousuun. Kokonaisuutena vuodesta 2020 muodostui sijoittajille loputta kohtalaisen hyvä vuosi.

Myös Suomen talous ajautui keväällä 2020 taantumaan muiden talouksien mukana, mutta toistaiseksi talouden supistuminen on ollut selvästi euroaluetta ja Yhdysvaltoja vähäisempää. Suomen talouden odotetaan supistuvan vuonna 2020 keskimäärin kolme prosenttia, mikä on selvästi vähemmän kuin vielä keväällä ja kesällä odotettiin.

LähiTapiola Lapin sijoitustoiminnan tuotot putosivat voimakkaasti alkuvuodesta, mutta elpyivät loppuvuoden aikana.

Vakavaraisuus ja riskienhallinta

Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden valvonta perustuu EU-tason Solvenssi II -säännöstöön. LähiTapiola-ryhmä ja sen vakuutusyhtiöt laskevat vakavaraisuuden käyttämällä standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa velvoitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot.

Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä solmitusta yhteisvastuusopimuksesta ja LähiTapiolaLapin ja ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta on kerrottu tarkemmin LähiTapiola Vahinkoyhtiön toimintakertomuksessa sekä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi. Vuotta 2020 koskeva kertomus julkaistaan 8.4.2021 mennessä.

Vakavaraisuusasema

LähiTapiola Lapin vakavaraisuussuhde (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 198,9 prosenttia (197,2 %). Siten yhtiön vakavaraisuusasema voi pitää hyvänä.

Riskiasema

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus tuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussojiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutus alalla samanaikainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: mm. digitalisaatio, toimialaliukumukset, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastomuutos.

Koronapandemian takia LähiTapiola-ryhmässä organisoitiin poikkeustilan hallintaan keskittyvä erityistilanneryhmä. Erityistilanneryhmän tehtävänä

oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteen riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnällisistä linjauksista. Erityistilanneryhmän toiminnan avulla tehostettiin riskien ja vaikutusten arviointia sekä poikkeustilanteen johtamista. Koronapandemian aiheuttamissa riskeissä korostuivat mahdolliset vaikutukset henkilöstön ja asiakkaiden terveyteen, operatiivisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen sekä vakavaraisuus- ja likviditeettitilanteeseen.

LähiTapiola Lapin ja ryhmän riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa sekä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Hallinto, henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Lappi kuuluu LähiTapiola-ryhmään, jonka ylin emoyritys on LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola Vahinkoyhtiö, y-tunnus 0211034-2). LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös on nähtävillä osoitteessa www.lahitapiola.fi / Tietoa LähiTapiolasta / Talous.

Yhtiökokous

LähiTapiola Lapin yhtiökokous pidettiin 26.5.2020. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2019, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

Hallintoneuvosto

Yhtiökokous valitsi hallintoneuvoston erovuorossa olevista jatkamaan seuraavat jäsenet: talous- ja velkaneuvoja **Helena Kristo** Torniota, yrittäjä **Arttu Saastamoinen** Rovaniemeltä, kunnanjohtaja **Mika Simoska** Tervolasta ja manager-reservation **Mika Valtonen** Torniota.

Uusiksi jäseniksi hallintoneuvostoon valittiin talousjohtaja **Anne Franssi-Kemppe** Tervolasta, työelämäpalveluiden johtaja **Sirkku Martti** Rovaniemeltä, toimitusjohtaja **Johanna Niemelä** Rovaniemeltä, ryhmäpäällikkö **Katja Savilakso** Keminmaasta ja sairaanhoitaja **Matti Tervonen** Sallasta.

LähiTapiola Lapin hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 17.6.2020. Kokouksessa hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja **Jarmo Pietilä** ja varapuheenjohtajaksi liikenneitsijä **Kari Kähkönen**.

Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 84,6 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen.

Nimitystoimikunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä hallintoneuvoston keskuudestaan valitsevat kolme puheenjohtajiston ulkopuolista jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja. Jäsenten toimikausi on vuoden mittainen ja kestää kunkin vuoden yhtiökokouksen jälkeisestä hallintoneuvoston järjestäytymiskokouksesta seuraavan vuoden järjestäytymiskokoukseen saakka edellyttäen, että jäsen on edelleen myös hallintoneuvoston jäsen.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimi Jarmo Pietilä, jäsenenä Kari Kähkönen ja Petri Pyyny sekä 17.6.2020 alkaen Heidi Alariesto ja Johanna Niemelä. Toimikunnan jäsenenä olivat 17.6.2020 saakka Janne Jaako, Pia Kursukangas ja Mika Valtonen.

Nimitystoimikunta kokoontui kaksi kertaa ja kokouksiin osallistui 91,5 prosenttia jäsenistä.

Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

LähiTapiola Lapin hallitukseen kuuluu kuusi (6) jäsentä. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenistä on vuosittain erovuorossa kolmannes.

Hallituksen jäsenet olivat:

- **Risto Rantala**, puheenjohtaja
- **Kari Kuosmanen**, varapuheenjohtaja
- **Esa Auer** 17.6.2020 alkaen
- **Kaija Kinnunen**

- **Vivi Marttila**

- **Mikko Romu** 17.6.2020 alkaen

Hallituksen jäseninä olivat 17.6.2020 saakka Mikko Kurtti (pj), Juhani Jutila ja Pentti Neitola. Hallitus kokoontui 11 kertaa. Varsinaisiin kokouksiin osallistui keskimäärin 87,5 prosenttia jäsenistä. Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

Johtoryhmä

LähiTapiola Lapin johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksen teosta ja täytäntöönpanosta.

LähiTapiola Lapin johtoryhmään kuuluu viisi (5) jäsentä. Johtoryhmän jäsenet olivat:

- **Kari Salmela**, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
- **Jukka Elkki**, liiketoimintajohtaja
- **Heli Kallio**, liiketoimintajohtaja
- **Janne Koskela**, korvausjohtaja
- **Sinikka Saari**, hallintojohtaja

Johtoryhmä kokoontui vuonna 2020 14 kertaa.

Toimitusjohtaja

LähiTapiola Lapin toimitusjohtajana toimii varatuomari **Kari Salmela** ja toimitusjohtajan sijaisena HTM **Jukka Elkki**.

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja luontoisedut olivat yhteensä 158.529,36 euroa (vuonna 2019 144.137,65 euroa), johon sisältyy tulospalkkio 9.425,47 euroa (1.183,20 euroa). Johdon tulospalkkio perustuu vuositavoitteiden toteutumiseen.

Toimitusjohtajan eläkeikä on lakisääteinen.

Lähipiiri

LähiTapiola Lapin lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Lapin tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab:n, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Timo Nummi, KHT.

Valvova viranomainen

LähiTapiola Lappi on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa

ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

Henkilöstö

LähiTapiola Lapin henkilöstömäärä vuonna 2020 oli keskimäärin 52 (52).

Yhtiössä toteutettiin loppuvuonna 2020 Myynti-center-yksikön ajanvaraustoimintoa koskeneet yhteistoimintaneuvottelut. YT-menettelyn piirissä oli kolme henkilöä. Neuvottelujen päätteeksi kahden henkilön työsuhde päättyi.

Palkitseminen

Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on kannustaa hyvään suoritukseen sekä motivoida ja sitouttaa henkilöitä. Palkitseminen perustuu strategiaan ja sen pohjalta asetettuihin tavoitteisiin. Palkitsemisen perusteena on henkilön hyvä työsuoritus suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Palkkiojärjestelmä on osa kokonaispalkkausta ja se perustuu vuosipalkkioihin, vaikka jotkin palkkiotavoitteista voivat olla vuotta pidempää aikajaksoa mittaavia. Palkitsemisjärjestelmä koskee johtoa ja koko henkilöstöä.

Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena eikä merkittäviä erityisiä tapahtumia tai poikkeamia ole tilikauden jälkeen tapahtunut.

Tulevaisuuden näkymät

Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen kotimainen toimintaympäristö näyttää viime vuotta vakaammalta. Koronakotteen myötä talouden laskusuhdanteen odotetaan päättyvän viimeistään loppuvuodesta 2021.

Taloudellisen toimeliaisuuden kasvu lisää kuitenkin vahinkojen määrää heikentäen vahinkovakuutuksen kannattavuutta. Vahinkovakuutuksen hintakilpailun ennakoidaan kiristyvän.

Terveys- ja hyvinvointipalvelujen markkina kasvaa edelleen. Kehitystä tukee osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistaminen, joka lopulta toteutunee vuonna 2023.

Vahinkovakuutuksessa asiakas kohdataan koronavuoden jälkeen yhä useammin verkossa. Asiakaiden odotuksiin on pystyttävä vastaamaan entistä helppokäyttöisimmillä ja nopeilla verkkopalveilla. Digitaalisen asioinnin merkitys on aiempaa suurempi.

Sijoitusmarkkinat ovat alttiita voimakkailla heilahteluille. Koronarokotteen laajan käyttöönoton viivästyminen, käyttörajoitukset tai ennakoimattomat poliittiset kriisit voivat heijastua hyvinkin voimakkaasti sijoitusmarkkinoihin.

Vahinkovakuutuksen kilpailun ennakoidaan kirstyvän. Alueiden toimiala- ja väestörakenteesta riippuen toimintaympäristön erot alueiden välillä voivat olla merkittäviä.

Sijoitustoiminta

Maailmantalouden kasvun odotetaan vauhdittuvan uudelleen vuonna 2021. Hallitusten ja keskuspankkien mittavat tukitoimet ovat vahvistaneet yleistä luottamusta ja OECD:n ennakoivien suhdanneosoitusten mukaan kansainvälisen talouden laaja-alainen elpyminen on käynnissä. Lisäksi positiiviset rokoteuutiset tukevat niihin liittyvästä epävarmuudesta huolimatta positiivisempaa tulevaisuuden näkymää ensimmäistä kertaa koronapandemian aikana. Tehokas ja turvallinen rokote voisi parhaimmillaan johtaa siihen, että taloudessa palattaisiin asteittain kohti uutta normaalia vuoden 2021 jälkimmäisellä puoliskolla.

Kotimaiset tutkimus- ja ennustelaitokset arvioivat Suomen talouden kasvavan vuonna 2021 keskimäärin kolme prosenttia. Toipuminen näyttää olevan keskeisiä kilpailijamaita hitaampaa. Paluu koronapandemiaa edeltävälle tasolle vienee kuitenkin vuosia.

Kotimaan talouspolitiikan painopiste on ollut akuutin kriisin aikana erilaisissa tukitoimissa ja julkisten menojen kasvattamisessa. Akuutin kriisin jälkeen on aika uudistaa talouden rakenteita ja tasapainottaa julkinen talous. Nämä päätökset tulevat todennäköisesti olemaan vaikeampia kuin akuutin vaiheen tuki- ja elvytyspäätökset. Suomen talouden kasvupotentiaalin vahvistaminen edellyttää kuitenkin uskottavaa näkymää tulevaisuuteen, jossa yrityksillä on riittävät kannustimet investoida ja luoda uusia työpaikkoja Suomeen.

Suhdannenäkymään liittyy edelleen monia riskejä. Rokotteen viivästyminen tai koronapandemian toisen aallon mukanaan tuomat uudet talouden rajoitustoimet voivat sysätä taloudet uuteen taantumaan. Yhdysvaltain uuden hallinnon talouspolitiikan linja voi tuoda negatiivisia yllätyksiä. Myös Britannian ero Euroopan Unionista voi tuoda alasuuntaisia riskejä euroalueen ja Britannian talouksien elpymiseen. Lisäksi mahdolliset rahoitusmarkkinahäiriöt voivat häiritä elpymistä.

Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen esitys

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Lapin yhtiökokoukselle, että vuoden 2020 tilikauden 437 317,07 euron tappio siirretään varmuusrahastoon. Takuupääoman korkona maksetaan varmuusrahastosta 171 603,99 euroa. Käyttörahaan ei tehdä siirtoja.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	19 602 527,82
Pohjarahasto	768 752,32
Takuupääoma	13 839 031,41
Varmuusrahasto	4 874 744,09
Käyttöraha	120 000,00

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2020

Tuloslaskelma, LähiTapiola Lappi

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2020	-	31.12.2020	1.1.2019	-	31.12.2019
Vakuutusmaksutuotot							
Vakuutusmaksutulo	1	35 458 695,01			34 552 086,87		
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 471 273,37		32 987 421,64	-2 369 789,90		32 182 296,97
Vakuutusmaksuvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-350 229,00		-350 229,00	-226 532,00		-226 532,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		8 614,02		8 614,02	36 918,00		36 918,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä				-341 614,98			-189 614,00
Vakuutusmaksutuotot yhteensä				32 645 806,66			31 992 682,97
Korvauskulut							
Maksetut korvaukset		-25 591 818,24			-26 466 152,89		
Jälleenvakuuttajien osuus		524 325,91		-25 067 492,33	440 246,82		-26 025 906,07
Korvausvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-8 516 001,00		-8 516 001,00	-2 215 602,00		-2 215 602,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		3 315 358,78		3 315 358,78	784 262,23		784 262,23
Korvausvastuun muutos yhteensä				-5 200 642,22			-1 431 339,77
Korvauskulut yhteensä				-30 268 134,55			-27 457 245,84
Liikekulut	3			-8 227 960,15			-8 388 447,55
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta				-5 850 288,04			-3 853 010,42
Tasoitusmäärän muutos							
Kokonaismuutos		2 323 524,00		2 323 524,00	111 411,00		111 411,00
Vakuutustekninen kate	2			-3 526 764,04			-3 741 599,42
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2020	-	31.12.2020	1.1.2019	-	31.12.2019
Vakuutustekninen kate				-3 526 764,04			-3 741 599,42
Sijoitustoiminnan tuotot	4	4 039 992,18			4 523 484,77		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-1 412 181,12			-1 339 565,62		
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	0,00		2 627 811,06	0,00		3 183 919,15
Muut tuotot	4						
Muut				1 236 560,91			1 287 819,55
Muut kulut	4						
Muut				-775 070,76			-716 735,16
Voitto varsinaisesta toiminnasta				-437 462,83			13 404,12
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				-437 462,83			13 404,12
Tuloverot							
Tilikauden vero		0,00			-573,86		
Aikaisempien tilikausien verot		145,76			-3 979,06		
Laskennallisen verovelan muutos		0,00		145,76	0,00		-4 552,92
Tilikauden voitto/tappio				-437 317,07			8 851,20

Tase, LähiTapiola Lappi

VASTAAVAA		31.12.2020	31.12.2019
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	2 460 922,44	2 099 074,88
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 945 922,78	1 945 922,78
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä	7		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		44 763 470,71	47 160 165,77
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset			
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		2 068 277,67	2 045 216,24
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		<u>200 000,00</u>	<u>200 000,00</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7	57 263 965,51	52 101 510,13
Rahoitusmarkkinavälineet		700 538,84	1 202 924,86
Muut sijoitukset		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Jälleenvakuutustalletesaamiset		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		106 942 175,51	104 655 739,78
Saamiset	13		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		7 899 769,55	7 819 799,51
Vakuutusedustajilta		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Jälleenvakuutustoiminnasta		398 476,93	291 345,37
Muut saamiset		<u>344 926,41</u>	<u>428 789,65</u>
		8 643 172,89	8 539 934,53
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	8	148 771,29	135 895,16
Muut aineelliset hyödykkeet		30 777,00	160 402,00
Ennakkomaksut		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset		1 826 682,75	1 945 665,10
Muu omaisuus		<u>850,00</u>	<u>850,00</u>
		2 007 081,04	2 242 812,26
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		27 879,21	39 924,84
Muut siirtosaamiset		<u>224 882,82</u>	<u>366 167,87</u>
		252 762,03	406 092,71
Vastaavaa yhteensä		<u>120 306 113,91</u>	<u>117 943 654,16</u>

VASTATTAVAA		31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		768 752,32	768 752,32
Takuupääoma		13 839 031,41	13 839 031,41
Muut rahastot		5 603 665,15	6 280 784,04
Tilikauden voitto/tappio		-437 317,07	8 851,20
		<u>19 774 131,81</u>	<u>20 897 418,97</u>
Vakuutustekninen vastuuelka			
Vakuutusmaksuvastuu		14 498 118,00	14 147 889,00
Jälleenvakuuttajien osuus		-45 532,02	-36 918,00
Korvausvastuu		<u>62 181 585,00</u>	<u>53 665 584,00</u>
Jälleenvakuuttajien osuus		-6 924 119,04	-3 608 760,26
Tasointusmäärä		<u>28 237 322,00</u>	<u>30 560 846,00</u>
		97 947 373,94	94 728 640,74
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	11	14 407,00	0,00
		<u>14 407,00</u>	<u>0,00</u>
Velat	13		
Ensivakuutustoiminnasta		632 712,48	497 601,01
Jälleenvakuutustoiminnasta		5 046,05	9 731,95
Muut velat		<u>1 203 579,00</u>	<u>1 155 914,79</u>
		1 841 337,53	1 663 247,75
Siirtovelat	13	<u>728 863,63</u>	<u>654 346,70</u>
Vastattavaa yhteensä		<u><u>120 306 113,91</u></u>	<u><u>117 943 654,16</u></u>

Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Lappi

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2020	31.12.2019
Voitto varsinaisesta toiminnasta	-437 462,83	13 404,12
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	3 218 733,20	1 509 542,77
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	1 031 204,86	-132,93
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Pakollisten varausten muutos	14 407,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	413 820,90	418 349,59
Muut oikaisut	-1 905 208,90	-1 463 027,68
<i>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</i>	<i>2 335 494,23</i>	<i>478 135,87</i>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten		
lisäys (-)/vähennys (+)	50 092,32	-767 170,54
Lyhytaikaisten korottomien velkojen		
lisäys (+)/vähennys (-)	252 606,71	-511 192,60
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<i>2 638 193,26</i>	<i>-800 227,27</i>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
Maksetut välittömät verot	145,76	-4 552,92
Liiketoiminnan rahavirta	2 638 339,02	-804 780,19
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-3 317 640,59	455 351,19
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 905 208,90	1 463 027,68
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-658 919,59	-1 002 537,19
Investointien rahavirta	-2 071 351,28	915 841,68
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-685 970,09	-30 000,00
Rahoituksen rahavirta	-685 970,09	-30 000,00
Rahavarojen muutos	-118 982,35	81 061,49
Rahavarat tilikauden alussa	1 945 665,10	1 864 603,61
Rahavarat tilikauden lopussa	1 826 682,75	1 945 665,10

Tunnusluvut, LähiTapiola Lappi

	milj. eur				
	2020	2019	2018	2017	2016
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	-2,8	-0,1	3,7	6,1	1,1
Kokonaistulos	-3,3	2,6	1,4	6,9	2
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	1,8	5,2	-0,3	4,7	5,8
Kokonaispääoman tuotto, %	-2,2	2,5	1,6	8,2	4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	52	52	44	46	39
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	52	52	44	46	39
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	35,5	34,6	32,9	27,7	24,9
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	91,3	84,3	66,3	61,1	74,2
Vahinkosuhde, %	92,7	85,8	68,2	62,2	74,2
Liikekulusuhde, %	25,2	26,2	26,4	26,6	27,2
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	116,5	110,5	92,7	87,7	101,4
Yhdistetty kulusuhde, %	117,9	112,0	94,6	88,8	101,4

Liitetiedot, LähiTapiola Lappi

Tuloslaskelman liitteet, Lappi

1. Vakuutusmaksutulo

	2020	2019
Ensivakuutus		
Kotimaasta	35 458 695,01	34 552 086,87
Ensivakuutus yhteensä	35 458 695,01	34 552 086,87
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	35 458 695,01	34 552 086,87

1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät

	2020	2019
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	118 025,07	93 539,91
Jakojärjestelmämaksut	1 124 437,62	1 102 149,00
Vakuutusmaksuvero	7 519 883,39	7 147 910,90
Palosuojelumaksu	112 040,09	108 741,90
Liikenneturvallisuusmaksu	77 944,60	77 767,16
Yhteensä	8 952 330,77	8 530 108,87

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2020	5 631 187,43	5 565 766,43	-3 051 044,99	-900 794,78	-16 066,07	1 597 860,59
	2019	5 479 567,91	5 363 859,91	-3 209 113,32	-912 421,00	-16 692,63	1 225 632,96
	2018	5 099 383,02	4 991 603,02	-2 728 861,96	-1 105 497,15	-16 548,16	1 140 695,75
Moottoriajoneuvon vastuu	2020	7 756 834,00	7 775 087,00	-14 573 975,95	-1 916 620,32	2 317 034,44	-6 398 474,83
	2019	7 758 842,97	7 813 329,97	-7 201 952,37	-1 941 357,99	-315 435,36	-1 645 415,75
	2018	7 532 296,45	7 658 221,45	-3 651 963,58	-2 251 239,01	-294 010,86	1 461 008,00
Maa-ajoneuvot	2020	9 068 361,51	8 915 594,51	-7 982 498,92	-2 256 638,58	12 061,77	-1 311 481,22
	2019	8 684 774,16	8 620 670,16	-7 784 543,99	-2 285 764,80	-30 997,28	-1 480 635,91
	2018	8 136 986,94	8 090 955,94	-6 929 472,06	-1 919 425,64	-31 465,53	-789 407,29
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2020	264 905,52	254 761,52	-89 359,71	-32 141,10	-375,03	132 885,68
	2019	250 836,56	246 106,56	-116 702,68	-32 555,88	-374,88	96 473,12
	2018	229 151,52	221 349,52	-91 991,29	-47 636,66	-376,20	81 345,37
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2020	10 507 684,98	10 394 034,98	-7 406 125,44	-2 286 242,03	-648 599,95	53 067,56
	2019	10 249 009,98	10 203 074,98	-9 081 791,50	-2 315 750,43	-590 332,89	-1 784 799,84
	2018	9 913 890,63	9 825 611,63	-7 227 523,99	-2 436 857,37	-705 388,55	-544 158,28
Vastuu	2020	1 046 795,57	1 032 245,57	-491 620,99	-567 542,66	-21 994,04	-48 912,12
	2019	990 431,06	965 721,06	-550 922,36	-574 868,44	-22 227,83	-182 297,57
	2018	917 046,07	908 017,07	-627 011,80	-213 543,06	-22 858,08	44 604,13
Oikeusturva	2020	822 179,28	807 299,28	-397 828,97	-301 110,72	0,00	108 359,59
	2019	781 671,14	768 320,14	-424 077,49	-304 997,03	0,00	39 245,62
	2018	736 448,33	724 376,33	-460 849,22	-167 549,45	0,00	95 977,66
Muut	2020	360 746,72	363 676,72	-115 364,27	-197 075,30	-34 830,44	16 406,71
	2019	356 953,09	344 472,09	-312 651,18	-199 618,86	46 584,89	-121 213,06
	2018	347 263,35	325 360,35	-44 656,71	-71 454,87	-59 465,49	149 783,28
Ensivakuutus yhteensä	2020	35 458 695,01	35 108 466,01	-34 107 819,24	-8 458 165,49	1 607 230,68	-5 850 288,04
	2019	34 552 086,87	34 325 554,87	-28 681 754,89	-8 567 334,43	-929 475,98	-3 853 010,43
	2018	32 912 466,31	32 745 495,31	-21 762 330,61	-8 213 203,21	-1 130 112,87	1 639 848,62
Yhteensä	2020	35 458 695,01	35 108 466,01	-34 107 819,24	-8 458 165,49	1 607 230,68	-5 850 288,04
	2019	34 552 086,87	34 325 554,87	-28 681 754,89	-8 567 334,43	-929 475,98	-3 853 010,43
	2018	32 912 466,31	32 745 495,31	-21 762 330,61	-8 213 203,21	-1 130 112,87	1 639 848,62
Tasotusmäärän muutos	2020						2 323 524,00
	2019						111 411,00
	2018						-1 592 915,00
Vakuutustekninen kate	2020						-3 526 764,04
	2019						-3 741 599,43
	2018						46 933,62

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2020	2019
Maksetut korvaukset	2 823 295,22	2 907 945,98
Liikekulut	8 227 960,15	8 388 447,55
Sijoitustoiminnan hoitokulut	126 655,94	129 712,75
Muut kulut	760 429,08	698 787,45
<i>Yhteensä</i>	<u>11 938 340,39</u>	<u>12 124 893,73</u>

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2020	2019
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	2 160 064,80	2 027 438,00
Muut vakuutusten hankintamenot	2 108 173,67	2 167 004,43
	<u>4 268 238,47</u>	<u>4 194 442,43</u>
Vakuutusten hoitokulut	2 456 371,17	2 380 934,87
Hallintokulut	1 733 555,85	1 991 957,13
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-230 205,34	-178 886,88
<i>Yhteensä</i>	<u>8 227 960,15</u>	<u>8 388 447,55</u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	2 577 306,18	2 754 584,50
Eläkekulut	448 093,78	551 491,53
Muut henkilösivukulut	64 768,91	56 476,98
Yhteensä	3 090 168,87	3 362 553,01

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	271 958,70	317 485,13
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	36 900,00	41 400,00
Eläkesitoumukset	Yhtiön toimitushteessa olevien hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	35 600,00	21 000,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	52	52
------------	----	----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2020	2019
Tilintarkastus	8 093,78	9 691,34
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	0,00	215,76
Muut palvelut	2 307,24	0,00
Yhteensä	10 401,02	9 907,10

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2020	2019
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	1 287 928,58	1 394 526,43
<i>Yhteensä</i>	1 287 928,58	1 394 526,43
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyriityksiin		
Korkotuotot	-11 626,19	-4 714,75
<i>Yhteensä</i>	-11 626,19	-4 714,75
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Korkotuotot	0,00	272,48
Muut tuotot	0,00	39 149,96
<i>Yhteensä</i>	0,00	39 422,44
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Muut tuotot	36 582,00	36 603,00
<i>Yhteensä</i>	36 582,00	36 603,00
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	415 444,28	440 278,77
Korkotuotot	86 986,47	140 789,57
Muut tuotot	218 638,30	214 512,34
<i>Yhteensä</i>	721 069,05	795 580,68
Yhteensä	2 033 953,44	2 261 417,80
Arvon alentumisten palautukset	43 029,91	758 116,75
Myyntivoitot	1 963 008,83	1 503 950,22
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	4 039 992,18	4 523 484,77

Sijoitustoiminnan kulut

Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	0,00	-82 923,46
Muut yritykset	-122 275,57	-130 507,98
Yhteensä	-122 275,57	-213 431,44
Kulut muista sijoituksista	-112 220,97	-118 871,06
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muut yritykset	-27 794,28	-10 686,80
Yhteensä	-27 794,28	-10 686,80
Yhteensä	-262 290,82	-342 989,30
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 074 234,77	-757 983,82
Rakennusten suunnitelmapoistot	-17 855,60	-197 669,96
Yhteensä	-1 092 090,37	-955 653,78
Myyntitappiot	-57 799,93	-40 922,54
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-1 412 181,12	-1 339 565,62
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvon-		
korotuksia ja niiden oikaisua	2 627 811,06	3 183 919,15
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	2 627 811,06	3 183 919,15

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2020	2019
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	1 195 185,15	1 252 405,79
Muut tuotot	41 375,76	35 413,76
Yhteensä	1 236 560,91	1 287 819,55
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-760 429,08	-698 787,45
Muut kulut	-14 641,68	-17 947,71
Yhteensä	-775 070,76	-716 735,16

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero sekä ei-suojaavien johdannaisten arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2020	Käypä arvo
		Kirjanpitoarvo	
Kiinteistösisjoitukset			
Muut kiinteistöosakkeet	1 945 922,78	1 945 922,78	1 945 922,78
	1 945 922,78	1 945 922,78	1 945 922,78
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	44 763 470,71	44 763 470,71	46 952 378,27
	44 763 470,71	44 763 470,71	46 952 378,27
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	2 068 277,67	2 068 277,67	2 068 277,67
Rahoitusmarkkinavälineet	200 000,00	200 000,00	200 000,00
	2 268 277,67	2 268 277,67	2 268 277,67
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	57 263 965,51	57 263 965,51	63 451 526,19
Rahoitusmarkkinavälineet	700 538,84	700 538,84	631 226,08
	57 964 504,35	57 964 504,35	64 082 752,27
	106 942 175,51	106 942 175,51	115 249 330,99

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)

jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta

-625,16

Kirjanpitoarvo sisältää

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

8 307 155,48

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2019	Käypä arvo
		Kirjanpitoarvo	
Kiinteistösisjoitukset			
Muut kiinteistöosakkeet	1 945 922,78	1 945 922,78	1 945 922,78
	1 945 922,78	1 945 922,78	1 945 922,78
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	47 160 165,77	47 160 165,77	49 125 376,17
	47 160 165,77	47 160 165,77	49 125 376,17
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	2 045 216,24	2 045 216,24	2 045 216,24
Rahoitusmarkkinavälineet	200 000,00	200 000,00	200 000,00
	2 245 216,24	2 245 216,24	2 245 216,24
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	52 101 510,13	52 101 510,13	58 978 569,50
Rahoitusmarkkinavälineet	1 202 924,86	1 202 924,86	1 210 776,62
	53 304 434,99	53 304 434,99	60 189 346,12
	104 655 739,78	104 655 739,78	113 505 861,31

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)

jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta

-2 515,39

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

8 850 121,53

6. Kiinteistösijoitukset

	2020
Kiinteistösijoitusten muutokset:	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet
Hankintameno 1.1.	2 102 136,66
Hankintameno 31.12.	2 102 136,66
Arvon alentumiset 1.1.	-156 213,88
Arvon alentumiset 31.12.	-156 213,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 945 922,78
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:	
Jäljellä oleva hankintameno	1 654 298,05
Kirjanpitoarvo	1 654 298,05
Käypä arvo	1 654 298,05

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2020	2019
Hankintameno 1.1.	47 669 881,42	38 730 895,48
Lisäykset	5 374 633,51	12 144 405,60
Vähennykset	-7 710 615,99	-3 205 419,66
Hankintameno 31.12.	45 333 898,94	47 669 881,42
Arvon alentumiset 1.1.	-509 715,65	-88 335,81
Tilikauden arvonalentumiset	-63 848,86	-509 715,65
Arvon alentumisten palautukset	3 136,28	88 335,81
Arvon alentumiset 31.12.	-570 428,23	-509 715,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 763 470,71	47 160 165,77
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	3 121 669,32	3 121 669,32
Hankintameno 31.12.	3 121 669,32	3 121 669,32
Arvon alentumiset 1.1.	-1 076 453,08	-1 195 330,18
Arvon alentumisten palautukset	23 061,43	118 877,10
Arvon alentumiset 31.12.	-1 053 391,65	-1 076 453,08
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 068 277,67	2 045 216,24
Omistusyhteisöryitysten liikkeeseenlaskemat rahoitus-		
markkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	200 000,00	200 000,00
Hankintameno 31.12.	200 000,00	200 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	200 000,00	200 000,00
Yhteensä	47 031 748,38	49 405 382,01

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3)	Espoo	1,3	553 811 831,43	63 282 010,73
LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy -konserni	3)	Espoo	0,7	12 080 979,42	1 876 934,14
LähiTapiola Palvelut Oy	3)	Espoo	0,6	12 855 674,90	1 834 778,13
LähiTapiola Rahoitus Oy	3)	Espoo	0,8	55 046 413,40	2 775 571,89
LähiTapiola Varainhoito Oy	3)	Espoo	0,7	22 596 506,59	548 484,90
Yhteensä				656 391 405,74	70 317 779,79

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3)	Espoo	3,1	23 238 514,33	-516 642,89
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3)	Espoo	2,8	13 893 242,06	204 832,32
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3)	Espoo	1,5	455,89	-155,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Espoo	1,5	113 474 670,13	7 697 282,38
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3)	Espoo	1,1	139 890 449,24	1 162 509,98
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Espoo	1,6	133 698 300,20	8 098 284,52
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3)	Espoo	0,3	19 924 028,17	-3 196 344,25
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Espoo	2,5	322 683 432,31	3 767 219,70
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3)	Espoo	1,1	51 526 076,93	0,00
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3)	Espoo	0,8	122 699,66	5 745,58
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Espoo	0,8	44 403 110,88	3 303 110,80
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Espoo	1,6	6 478 661,53	368 742,74
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3)	Espoo	1,1	156 526 391,78	5 041 091,88
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3)	Espoo	0,7	17 092 643,87	-1 054 766,44
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3)	Espoo	4,3	184 448 255,67	3 294 989,87
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3)	Espoo	2,7	618 563 694,14	11 348 149,13
Yhteensä				1 854 791 659,64	39 300 008,11

LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 0 (0) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 0 (0).

- 1) Tytäryhtiö
- 2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportioijalle omistusyhteysyritys.
- 3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportioijalle muu sijoitus.
- 4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
S-Pankki Oy -konserni	3)	Helsinki	0,4	488 643 973,81	15 669 742,17
Yhteensä				488 643 973,81	15 669 742,17

LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 0 (0) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön.

- 2) Omistusyhteisyritys
- 3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva omistusyhteisyritys, joka on raportioijalle muu sijoitus.

7.3 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut					
Muut		30 780,00	134 977,38	267 062,80	
Yhteensä		30 780,00	134 977,38	267 062,80	
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		17,00	1 134,55	1 134,55	
Yhteensä		17,00	1 134,55	1 134,55	
Sijoitusrahastot					
BNP Paribas FPS FPE			656 856,88	656 856,88	Ranska
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			1 295 436,93	1 295 436,93	Ranska
LähiTapiola AIF Eurooppa			1 873 939,80	2 074 011,54	Suomi
LähiTapiola AIF High Yield			2 404 084,35	2 525 552,69	Suomi
LähiTapiola AIF Pitkäkorko			3 515 857,57	3 593 208,04	Suomi
LähiTapiola AIF Yrityslaina			9 384 890,34	9 633 344,56	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Markkina A			2 058 913,75	2 124 654,58	Suomi
LähiTapiola High Yield A			2 318 747,78	2 708 928,05	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			600 911,73	666 166,86	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A			634 983,89	787 385,15	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko A			2 663 118,26	2 884 552,02	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko A			2 068 661,59	2 147 918,73	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A			2 273 753,00	2 369 250,63	Suomi
LähiTapiola Suoja A			730 267,93	821 463,77	Suomi
LähiTapiola USA Markkina A			575 933,16	749 519,56	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Eurooppa Keskisuuret A			1 042 063,78	1 178 168,63	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Kehittynyt Aasia A			606 239,14	789 122,72	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Kehittyvät Markkinat A			777 189,00	930 075,24	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Lyhytkorko A			5 101 558,40	5 116 484,16	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Osinko Suomi A			621 904,89	872 617,58	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Pohjoinen Yrityskorko A			1 036 458,07	1 186 781,87	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Skandinavia A			842 896,96	1 078 832,43	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Vaikuttajakorko A			2 374 323,06	2 425 951,66	Suomi
LähiTapiola Vastuullinen Yrityskorko A			5 744 798,30	6 382 035,20	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			813 250,56	1 026 470,01	Irlanti
Muut			2 108 614,23	3 841 545,67	
Yhteensä			54 125 653,35	59 866 335,16	
Pääomasijoitusrahastot					
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky			939 972,16	1 224 305,66	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky			1 611 799,47	1 611 799,47	Suomi
Muut			450 428,60	480 888,55	
Yhteensä			3 002 200,23	3 316 993,68	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä		30 797,00	57 263 965,51	63 451 526,19	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Aineettomat oikeudet ja Ennakkomaksut pitkävaikutteiset menot		2020 Kalusto
Hankintameno 1.1.	2 357 913,52	1 491 112,00	568 735,65
Lisäykset	29 660,00	696 418,00	62 466,59
Siirrot erien välillä	1 642 899,00	-1 642 899,00	0,00
Hankintameno 31.12.	4 030 472,52	544 631,00	631 202,24
Kertyneet poistot 1.1.	-1 749 950,64	0,00	-432 840,49
Tilikauden poistot	-364 230,44	0,00	-49 590,46
Kertyneet poistot 31.12.	-2 114 181,08	0,00	-482 430,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 916 291,44	544 631,00	148 771,29

9. Oman pääoman muutokset ja arvonnkorotusrahaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset

	1.1.2020	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2020
Pohjarahasto	768 752,32	0,00	0,00	768 752,32
Takuupääoma	13 839 031,41	0,00	0,00	13 839 031,41
Varmuusrahasto	6 130 784,04	8 851,20	-655 970,09	5 483 665,15
Käyttörahaslo	150 000,00	0,00	-30 000,00	120 000,00
Tilikauden voitto	8 851,20	-437 317,07	-8 851,20	-437 317,07
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	20 897 418,97	-428 465,87	-694 821,29	19 774 131,81

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

	31.12.2020
Tilikauden voitto	-437 317,07
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	5 483 665,15
Käyttörahaslo	120 000,00
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	5 166 348,08

10. Korvausvastuu

	2020	2019
Korvausvastuun riittävyys		
Muu tapaturma ja sairaus	211 460,16	148 424,39
Moottorijoneuvon vastuu	-3 838 643,92	-1 519 428,02
Maa-ajoneuvot	185 752,52	113 850,38
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	42 433,65	19 392,37
Palo- ja muu omaisuusvahinko	448 203,72	898 878,28
Vastuu	133 819,79	170 579,03
Oikeusturva	-4 781,74	16 210,48
Muut	42 688,47	-122 169,16
	-2 779 067,35	-274 262,25

11. Muut pakolliset varaukset

	2020	2019
Keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraus	14 407,00	0,00
	14 407,00	0,00

12. Laskennalliset verovelat

	2020	2019
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana	411 900,00	442 900,00
	411 900,00	442 900,00

13. Saamiset ja velat

13.1 Saamisten erittely

	2020	2019
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Jälleenvakuutustoiminnasta		
Muut saamiset	25 051,55	35 612,61
	25 051,55	35 612,61

13.2 Velkojen erittely

	2020	2019
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	211 988,27	241 640,00
Muut velat	112 903,00	67 387,28
	324 891,27	309 027,28

13.3 Siirtovelkojen erittely

	2020	2019
Velat henkilöstölle	446 566,91	503 188,91
Muut siirtovelat	282 296,72	151 157,79
	728 863,63	654 346,70

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

14 Vakuudet

Arvonlisäverovastuut

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin
liittyen

Konserniyritykset	-306,10	-2 392 046,70
Yhteistoimintayritykset	903 615,99	1 941 043,52
	<u>903 309,89</u>	<u>-451 003,18</u>

Positiivinen alv-vastuu = alv-velka

Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen

Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu

- 10 v. tarkistuskausi

Muut ryhmän yritykset	40 798 941,88	42 477 118,25
	<u>40 798 941,88</u>	<u>42 477 118,25</u>

Muut vastuusitoumukset

Sijoitussitoumukset	19 920 403,80	15 971 572,10
	<u>19 920 403,80</u>	<u>15 971 572,10</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

15. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 14.

TULOSANALYYSI

	2020	2019	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	32 646	31 993	653	2,0 %
Korvauskulut	-30 268	-27 457	-2 811	10,2 %
Liikekulut	-8 228	-8 388	160	-1,9 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-5 850	-3 853	-1 997	51,8 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	2 628	3 184	-556	-17,5 %
Muut tuotot ja kulut	461	571	-110	-19,2 %
Liikevoitto	-2 761	-98	-2 663	2717,1 %
Tasoitusmäärän muutos	2 324	111	2 212	1985,5 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-437	13	-451	-3363,6 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	0	-5	5	-103,2 %
Kauden voitto	-437	9	-446	-5040,8 %
Liikevoitto	-2 761	-98	-2 663	2717,1 %
Arvostuserojen muutos	-543	2 717	-3 260	-120,0 %
Kokonaistulos	-3 304	2 619	-5 923	-226,2 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2020

Korkosijoitukset yhteensä

Lainasaamiset ¹⁾

Joukkovelkakirjalainat

Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾ ²⁾

Osakesijoitukset yhteensä

Noteeratut osakkeet ³⁾

Pääomasijoitukset ⁴⁾

Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾

Kiinteistösijoitukset yhteensä

Suorat kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset

Muut sijoitukset

Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾

Hyödykesijoitukset

Muut sijoitukset ⁷⁾

Sijoitukset yhteensä

Johdannaisten vaikutus ⁹⁾

Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä

Perusjakauma				Riskijakauma		
31.12.2020		31.12.2019		31.12.2020		31.12.2019
milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
45,7	39,0	36,5	31,6	45,7	39,0	31,6
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
38,8	33,1	33,3	28,8	38,8	33,1	28,8
7,0	5,9	3,2	2,7	7,0	5,9	2,7
52,1	44,5	59,5	51,5	52,1	44,5	51,5
14,5	12,4	19,4	16,8	14,5	12,4	16,6
34,2	29,2	36,7	31,8	34,2	29,2	31,8
3,4	2,9	3,3	2,9	3,4	2,9	2,9
19,3	16,5	19,6	16,9	19,3	16,5	16,9
1,9	1,7	1,9	1,7	1,9	1,7	1,7
17,3	14,8	17,6	15,3	17,3	14,8	15,3
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
117,1	100,0	115,5	100,0	117,1	100,0	100,0
117,1	100,0	115,5	100,0	117,1	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,4

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.

Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2020

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
			2020	2019	2018	2017	2016
	milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	0,7	36,5	1,9	5,9	-1,9	3,4	5,4
Lainasaamiset ¹⁾							
Joukkovelkakirjalainat	0,7	31,9	2,1	5,2	-2,1	3,8	6,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	0,0	4,6	0,4	1,2	-0,4	0,2	0,5
Osakesijoitukset yhteensä	1,9	60,9	3,1	9,5	0,6	7,2	7,8
Noteeratut osakkeet ³⁾	0,9	20,2	4,3	1,1	-6,3	10,1	8,3
Pääomasijoitukset ⁴⁾	1,0	37,3	2,6	3,9	4,9	3,7	
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,0	3,4	2,3	4,5	0,5	2,9	3,4
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-0,3	19,5	-1,9	-5,5	2,7	5,0	4,9
Suorat kiinteistösijoitukset	0,0	2,0	-4,2	-4,1	-7,2	3,6	3,3
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-0,3	17,5	-1,7	-1,1	5,0	5,5	6,1
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3	3,3	2,2
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾							
Hyödykesijoitukset							
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3	2,2	2,2
Sijoitukset yhteensä	2,2	116,9	1,9	5,3	-0,2	4,9	5,8
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,1						
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	2,0	116,9	1,8	5,2	-0,3	4,7	5,8

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Lappi) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtiöyksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisien, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulovaiikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäyksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustallettaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustallettaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (Internati-

onal Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarviointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppa-arvomenetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja audittoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustallettaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustallettaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan nii-

den todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alempaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

Poistot

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja liiketilarakennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Ks. kohta "Poistot"

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

alle vuoden mittaisten vakuutus sopimusten vaikutusta vakuutusmaksuvastuun määrään. LähiTapiolaLapissa vahinkovakuutuksen bruttomaksutuottojen vuoden 2019 kertaluontoinen lisäys oli 0,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 vuoden 2019 vertailukelpoisessa luvussa on huomioitu vakuutusmaksuvastuun laskentamuutoksen kertaluontoiset vaikutukset.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuotot

Korvauskulut

Liikekulut

Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvonorotukset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio

+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvonorotuksen ja arvonorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä liiketulos ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä tilikauden tulos.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan liisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakaumassa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinaväliaineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

Liikevoitto tai -tappio
+ Korkokulut ja muut rahoituskulut
+ Perustekorkokulu
+ Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvonorotukseen kirjattu arvonorotus/peruutus
+ Sijoitusten arvostuserojen muutos
= $\frac{\text{Taseen loppusumma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
- Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka
+ Sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Vahinkovakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikauden lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde

Vahinkosuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhde + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja, ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut + Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskienhallinnan liitetiedot

Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit

- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttötymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit

Riskienhallinnan organisointi

Yhtiön hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtaja ja yhtiön muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallitusta liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen val-

vonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpideehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa.

Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla, kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutus-toiminnan riskit ja sijoitusriskit.

Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutustuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojoiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutus sopimuksesta aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekistien käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä ennistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaltuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kasvavirraltaan pitkäkestoisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkemutoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kasvavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määräytymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (1,0 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden

turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määräytymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokakohtaisten kertomien avulla. Eläkemutoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli ja syntymävuosi. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudattaen tavomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varaamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutussuojoiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutussuojan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutussuojoiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutussuojien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutussuojia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutuskannan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulaatio sekä vakavaraisuusasema. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokka-kohtaiset omapäätysrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Sijoitusriskit

Sijoitusriskeiksi luetaan markkinariskit, luotto- ja vastapuoliriskit sekä likviditeettiriskit. Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiliteetti) muutoksista. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, johdannais sopimuksen, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, sijoitusomaisuuden strategisen allokation vaihteluvälineen sekä sijoitusriskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat. Suunnitelmassa kuvataan sijoitusriskien ja vakavaraisuuden hallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa raajoissa.

Taseenhallintatoiminto valmistelee yhtiön hallitukselle ehdotuksen strategisesta allokatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvelan luonteen ja rakenteen sekä hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden. Strategisen allokation sopivuutta testataan eri tyyppisillä sijoituksiin ja taseeseen kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain riittävän painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyvi-tysspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa.

Riskienhallintatoiminto vastaa sijoitusriskien valvonnasta ja sijoitustoiminnan raportoinnista. Sijoitusriskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II-vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla si-

joittamista ja sijoitusriskien ottoa koskevilla rajoitteilla ja riittävällä hajautuksella. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokatiomuutoksilla tai ne suojataan kokonaan tai osittain johdannaisinstrumentteja käyttäen.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty toimenpiteet. Vihreällä valolla vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja sijoitusriskien seurantaa tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä sijoitusriskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä sijoitusriskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä puolivuositaisessa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenettelyllä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä

liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistutaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Yhtiö vastaa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmän osana toimimisen riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Rovaniemellä 2. päivänä maaliskuuta 2021

Risto Rantala
hallituksen puheenjohtaja

Kari Kuosmanen

Esa Auer

Kaija Kinnunen

Vivi Marttila

Mikko Romu

Kari Salmela
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rovaniemellä 22. päivänä maaliskuuta 2021

KPMG Oy Ab

Timo Nummi
KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2021-03-04 11:15:10 (GMT)

Tarkistuskoodi: 11EUP8KI0Z49HRQWX99F7JYV2D9BEVD29FTBG
ZN4HBVQHPIIWCWH1EOU9VZZYDMA8O2J175KX7AEL7BEX87C3F5
PD8UU0WADHBFJ8W4FS34WYHRCKVG6YNTEQN1WFQ

 LT Lappi Toimintakertomus ja tilinpäätös 2020.pdf (40 sivua)

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Käyttäjätili: **ESA ARTO AUER**
Rekisteröity koko nimi: Esa Arto Auer
Sähköposti: esa.auer@eezy.fi

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Esa Arto Auer

Allekirjoitettu 2021-03-03 07:09:31 (GMT)

Käyttäjätili: **Mikko Juhani Romu**
Rekisteröity koko nimi: Mikko Juhani Romu
Sähköposti: mikko.romu@pp.inet.fi

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Mikko Juhani Romu

Allekirjoitettu 2021-03-03 07:36:46 (GMT)

Käyttäjätili: **KARI TAPANI KUOSMANEN**
Rekisteröity koko nimi: Kari Tapani Kuosmanen
Sähköposti: kari.kuosmanen@lapinpelastuslaitos.fi

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kari Tapani Kuosmanen

Allekirjoitettu 2021-03-03 08:11:23 (GMT)

Käyttäjätili: **RISTO OLAVI RANTALA**
Rekisteröity koko nimi: Risto Olavi Rantala
Sähköposti: risto.rantala@trrantala.fi

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Risto Olavi Rantala

Allekirjoitettu 2021-03-03 09:49:13 (GMT)

Käyttäjätili: **Kari Olavi Salmela**
Rekisteröity koko nimi: **Kari Olavi Salmela**
Sähköposti: **kari.salmela@lahitapiola.fi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kari Olavi Salmela

Allekirjoitettu 2021-03-03 09:52:07 (GMT)

Käyttäjätili: **VIVI PIA MARIA MARTTILA**
Rekisteröity koko nimi: **Vivi Pia Maria Marttila**
Sähköposti: **vivi.marttila@simo.fi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Vivi Pia Maria Marttila

Allekirjoitettu 2021-03-03 13:17:44 (GMT)

Käyttäjätili: **KAIJA KINNUNEN**
Rekisteröity koko nimi: **Kaija Kinnunen**
Sähköposti: **kaija.kinnunen@mtk.fi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kaija Kinnunen

Allekirjoitettu 2021-03-04 11:15:10 (GMT)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Kevyt – Käyttäjä on tunnistettu sähköpostin varmennuksen kautta joko SignSpace-tilin rekisteröimisen yhteydessä tai tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä käyttäjän sähköpostiosoitteeseen lähetetyn kertakäyttöisen koodin avulla.

Vahva – Käyttäjä on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä seuraavasti:

(a) allekirjoittaja on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä, tai

(b) allekirjoittaja on rekisteröitynyt SignSpace-käyttäjä, joka allekirjoittaa kehittyneellä sähköisellä allekirjoituksella (AES) käyttäen henkilökohtaista AES-varmennetta, Henkilö on kirjautunut palveluun SignSpace-tunnuksillaan ja hänen henkilöllisyytensä on varmistettu vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmällä AES-varmenteen haun yhteydessä.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.